

Hyvä vastaanottaja,

Kommentit lausuntokierroksella olevasta ”Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi”.

1. Suurin ongelma on se, että erikoissairaanhoidon osalta laki estää käytännössä kilpailun syntyminen kunnallisen ja yksityisen toimijan välille. Maakunnan liikelaitoksen rooli on ratkaiseva ja se ei suosi yksityistä. Erikoissairaanhoidon on kallein osa terveydenhuoltoa. Odotettuja säästöjä ei voi odottaa.
2. Luotu malli vaatii erittäin suuren hallintokoneiston ja aiheuttaa täten isot kustannukset. Tämä on poissa palveluntuottamisesta.
3. Sote-keskukseen tuotettava erikoissairaanhoidon osuus on rajattu minimissään vain kahteen erikoisalaan. Se on liian vähän. Valtakunnallisesti tulee linjata siten, että kaikki suuret kansansairaudet tulevat katetuksi erikoissairaanhoidon osalta.
4. Sote-keskus ja vuodeosastot ovat käytännössä eri organisaatioissa. Tämä vaikeuttaa toimintaa ja on huononnut nykytilaan.
5. Henkilökohtainen budjetti ja palvelusetelin saaminen edellyttää potilaalta aloitteellisuutta. Tämä aiheuttaa epätasa-arvoa.
6. Terveystiedon jakaminen jää kuntien harteille ja niillä ei ole tosiasiallista kykyä sitä hoitaa. Ei myöskään kannusteita. Epäonnistunut ennaltaehkäisy aiheuttaa kalliiden lopputapahtumien lisääntymistä (esim. diabetes komplikaatioineen).
7. Terveyspalvelut hajoavat ja luovat suuren riskin tietokatkosten syntymiselle. Hoidonpörkastus kärsii.
8. Vastuu potilaista hämärtyy. Osaoptimointi lisääntyy.
9. Laki valinnanvapaudesta on vain näennäinen. Todellinen valinnanvapaus on sitä, että raha seuraa asiakasta. Nyt valinnanvapaudella ei ole juuri merkitystä kun ei tosiasiallisesti ole mahdollisuutta valita. Nytkin saa valita terveyskeskuksen. Tämän takia ei tällaista uutta koneistoa ei kannata rakentaa.
10. Aito pelko on se, että toteutuessaan laki vie asioita huonompaan suuntaan.

Seppo Lehto  
Dosentti, MBA  
Sisätautien ja kardiologian erikoislääkäri  
Sote-johtaja  
Varkauden kaupunki

